

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/107/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4411224617
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4411224617.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcov: 1/ V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., prechodne bytom K. XX, 2/ C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., prechodne bytom K. XX, 3/ M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. N. XXXX/XX, W., 4/ V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. N. XXXX/XX, W., zastúpených JUDr. Jánom Čarnogurským, advokátom so sídlom Grösslingová 6/8, Bratislava, IČO: 36 065 226, proti žalovaným: 1/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, Bratislava, IČO: 36 854 140, 2/ C. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, A. II - T., 3/ Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o., so sídlom Jánošíkova 6, Košice, IČO: 36 583 936, zastúpená JUDr. Martinom Gancznerom, advokátom so sídlom Forgáchova bašta 7, Nové Zámky, IČO: 42 117 097, a 4/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, o neplatnosť dobrovoľnej dražby, o odvolaní žalobcov 1/ až 4/ a o odvolaní žalovaného 4/ proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/263/2011-177 zo dňa 15.07.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zastavení konania p
o t v r d z u j e .

Odvolací súd uvedené uznesenie vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaní 1/ až 4/ majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Toto rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, 2, 3, § 146 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“). Súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 13.09.2011 na Notárskom úrade JUDr. Zuzany Grófikovej v Bratislave, podľa notárskej zápisnice N 578/2011, Nz 33275/2011, NCRIs 34102/2011, na základe ktorej boli vydražené nehnuteľnosti, a to parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 603 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 358 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 119 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 83 m², zapísané na LV č. XX pre kat. úz. K.. Súd uznesením zo dňa 21.08.2012 prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 5C/68/2009 vedeného na Okresnom súde Nové Zámky, kde bolo predmetom konania určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Toto konanie bolo právoplatne skončené dňa 04.01.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/184/2018 tak, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi vyššie uvedených parciel č. XXX/X a č. XXX/X spolu so stavbou - rodinný dom súp. č. XX. Takisto bolo rozhodnuté, že žalobcovia 3/ a 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1/2 k celku k vyššie

uvedeným parcelám č. XXX/X a č. XXX/X. Súd rozhodol aj o povinnosti vydať predmetné nehnuteľnosti určeným vlastníkom.

2. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 15.07.2021 uviedol, že žalobu berie v plnom rozsahu späť a žiada konanie zastaviť. Žalovaní 1/ a 4/ so späťvzatím žaloby nesúhlasili. Žalovaný 1/ nemal možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré boli prejednávané v tomto konaní, pričom v konaní sp. zn. 5C/68/2009 nebolo rozhodnuté o vlastníckom práve vydražiteľa, t. j. H., a. s. Žalovaný 4/ takisto nesúhlasil so späťvzatím žaloby, pretože v konaní sp. zn. 5C/68/2009 právoplatne prišiel o svoju nehnuteľnosť, ktorú vydražil, a podľa neho neexistuje dôvod, aby súd v tomto súdnom konaní nevyslovil neplatnosť dobrovoľnej dražby zo dňa 13.09.2011, a to aj bez vykonania ďalšieho dokazovania. Ak by mu žalovaný 1/ vrátil sumu, ktorú za nehnuteľnosti na základe príklepu uhradil, bol ochotný súhlasiť so späťvzatím žaloby.

3. Súd konštatoval, že späťvzatie žaloby je jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení žalobcu ako strany. Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je limitovaná jednak nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a tiež existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Súd posúdil vyjadrenie žalovaných 1/ a 4/ a dospel k tomu záveru, že nepreukázali taký závažný dôvod nesúhlasu so späťvzatím žaloby, na základe ktorého by mal konať ďalej o celej uplatnenej žalobe žalobcov. Konanie bolo prerušené na základe súhlasu všetkých strán sporu. Doposiaľ nebolo otvorené pojednávanie, nezačalo sa predbežné prejednanie sporu, a teda na nesúhlas žalovaných sa neprihliada. Čo sa týka tvrdení žalovaných a ich nesúhlasu so späťvzatím žaloby, ako aj tvrdenia žalovaného 4/, že súd bez ďalšieho dokazovania mal vysloviť neplatnosť dobrovoľnej dražby, tak s týmto tvrdením sa súd nemohol stotožniť, pretože vo veci nevykonal ani jedno pojednávanie a nedošlo ani k predbežnému prejednaniu sporu. Zastavením konania v tomto štádiu, keď novými vlastníckymi nehnuteľnosťami sa stali žalobcovia, ktorí boli aj predchádzajúcimi vlastníckymi a ktorí nemajú záujem pokračovať v konaní z dôvodu, že majú vyriešenú otázku vlastníckeho práva, by bolo nadbytočné. Navyše žalobcovia stratili naliehavý právny záujem na žalobe o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, pretože v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 5C/68/2009 bolo rozhodnuté o ich vlastníckom práve. Vzhľadom na tieto okolnosti súd konanie podľa § 144 a nasl. CSP zastavil.

4. O trovách konania súd rozhodol tak, že priznal žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 4/, pretože žalobcovia späťvzali žalobu a z procesného hľadiska platí, že zavinili zastavenie konania; preto sú povinní nahradiť žalovaným trovy konania.

5. Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia, ktorí žiadali uznesenie zmeniť a im priznať nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP. Uviedli, že žalobu v tomto konaní museli podať, ak mali vyhovieť judikátu NS SR sp. zn. 3Cdo 186/2010, a naopak žalovaní nemali vykonávať dobrovoľnú dražbu, keď vedeli o účinnosti predbežného opatrenia sp. zn. 10C/61/2009 zo dňa 20.03.2009. Vedomosť žalovaných o predbežnom opatrení je uvedená v zápisnici o dobrovoľnej dražbe. Čiže zastavenie konania podľa nich zavinili žalovaní. Žalobu zobrali späť po oznámení, že žalovaní nepodali mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu v konaní sp. zn. 5C/68/2009. Žalobcovia boli vystavení nemorálnemu konaniu, keď pôvodný žalovaný 1/ V. W. M. dal vyhotoviť neplatnú zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva. Právnu nápravu sa snažil znemožniť prevodmi nehnuteľností na Z. M., potom na žalovaného 3/ a potom na V. R. C., ktorá previedla nehnuteľnosti na C. X. a ten prostredníctvom dobrovoľnej dražby sa snažil previesť ich na žalovaného 4/.

6. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný 4/, ktorý navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že neexistuje dôvod, aby súd v tomto konaní nevyslovil neplatnosť dobrovoľnej dražby zo dňa 13.09.2011. Súdom stanovené určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby má pre neho význam, pretože podľa § 32 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách sú všetci, ktorí prevzali výťažok z dražby, povinní mu vrátiť sumu, ktorú za nehnuteľnosti na základe príklepu uhradil. Právnym titulom na vrátenie uhradenej sumy bude práve rozsudok, ktorým súd podľa § 21 zákona o dražbách určí, že dražba zo dňa 13.09.2011 je neplatná. V danej veci nie je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, lebo všetky skutočnosti o neplatnosti dražby sú zrejmé. Spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami sporu vyplýva z osobitného predpisu, ktorým je zákon o dobrovoľných dražbách. Žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby sa považuje za druh žaloby podľa § 137 písm. d) CSP, ide teda o žalobu o určenie právnej skutočnosti. Na zastavenie konania nebola splnená podmienka podľa § 146 ods. 2 CSP spočívajúca v súhlase žalovaného so späťvzatím žaloby.

7. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Uviedli, že stranou sporu sp. zn. 5C/68/2009 bol aj žalovaný 4/, ktorý v žiadnom prípade neprišiel o svoje vlastníctvo, keďže nikdy nebol vlastníkom sporných nehnuteľností. Súd správne vychádzal z právneho názoru, že predmet tohto konania odpadol, pretože v konaní sp. zn. 5C/68/2009 bolo právoplatným rozsudkom určené, že žalobcovia sú vlastníkami sporných nehnuteľností. Vrátenie sumy zaplatenej za nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom dražby, sa žalovaný 4/ môže domáhať aj bez rozhodnutia o neplatnosti dobrovoľnej dražby na základe rozsudku sp. zn. 5C/68/2009. Zastavením tohto konania nedochádza u neho k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

8. Žalovaný 3/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedol, že obe odvolania považuje za nedôvodné, navrhol ich zamietnuť a rozhodnutie súdu potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti. Konanie sa muselo zastaviť vzhľadom na späťvzatie žaloby v celom rozsahu. Z tohto dôvodu súd priznal nárok na náhradu trov konania protistrane.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní vecí bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozhodujúc o odvolaní žalovaného 4/ proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku o zastavení konania potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a rozhodujúc o odvolaní žalobcov proti uzneseniu súdu vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pri rozhodovaní odvolací súd mal na zreteli najmä nižšie citované zákonné ustanovenia:

10. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

11. Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

13. Podľa obsahu spisu sa v predmetnom konaní žalobcovia domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 13.09.2011 na Notárskom úrade JUDr. Zuzany Grófikovej v Bratislave, podľa notárskej zápisnice N 578/2011, Nz 33275/2011, NCRIs 34102/2011, na základe ktorej boli vydražené nehnuteľnosti, a to parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 603 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 358 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 119 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 83 m², vedené na Okresnom úrade N. D., katastrálny odbor, k. ú. K., obec K., okres N. D., a zapísané na LV č. XX. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 4C/263/2011-76 zo dňa 21.08.2012 prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky sp. zn. 5C/68/2009, v ktorom bolo predmetom konania určenie vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam. Toto konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 5C/68/2009-626 zo dňa 03.05.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/184/2018 zo dňa 26.02.2020, právoplatným dňa 04.01.2021, tak, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, a to parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 603 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 358 m², spolu so stavbou - rodinný dom súp. č. XX, vedené na Okresnom úrade N. D., katastrálny odbor, k. ú. K., obec K., okres N. D., a zapísané na LV č. XX. Takisto bolo rozhodnuté o tom, že žalobcovia 3/ a 4/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností vedenej na Okresnom úrade N. D., katastrálny odbor, k. ú. K., obec K., okres N. D. a zapísanej na LV č. XX ako stavba - rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na parcele č. XXX/X, a žalobcovia 3/ a 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1/2 k celku k nehnuteľnostiam vedeným na Okresnom úrade N. D., katastrálny odbor, k. ú. K., obec K., okres N. D., a zapísaným na LV č. XX, a to parcelám č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 119 m² a č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 83 m². Súd rozhodol aj o povinnosti vydať predmetné nehnuteľnosti určeným vlastníkom. Po právoplatnom skončení tohto konania súd pokračoval v prerušenom konaní nariadením pojednávania deň 15.07.2021, na ktorom žalobcovia zobrali žalobu v celom rozsahu späť a navrhli konanie zastaviť. Aj keď žalovaní 1/ a 4/ vyjadrili so zastavením konania nesúhlas, súd prvej inštancie napriek tomuto nesúhlasu predmetné konanie uznesením č. k. 4C/263/2011-177 zo dňa 15.07.2021 zastavil a žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu

100 %. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia vo výroku o trovách konania odvolanie a súčasne sa odvolal i žalovaný 4/ vo výroku o zastavení tohto konania.

14. Späťvzatie žaloby je jednostranný procesný úkon, ktorým žalobca prejavuje svoju vôľu nepokračovať ďalej v konaní s úmyslom dosiahnuť jeho zastavenie bez meritórneho rozhodnutia. Žalobca týmto spôsobom disponuje sporovým konaním ako celkom, prípadne niektorou jeho časťou. Súd je povinný dispozičný prejav vôle žalobcu rešpektovať a po späťvzatí žaloby postupovať tak, aby bolo toto konanie bez ďalšieho prejednanie veci zastavené, resp. sčasti zastavené. Výnimku z uvedeného pravidla predstavuje iba alternatíva, že zastaveniu konania alebo jeho časti bráni kvalifikovaný nesúhlas žalovaného v zmysle § 146 ods. 1 CSP alebo absencia súhlasu žalovaného podľa § 146 ods. 2 CSP. Pretože späťvzatie žaloby môže byť v rozpore s oprávnenými záujmami žalovaného, na dokončenie konania meritórnym rozhodnutím o veci, má druhá strana sporu zásadne právo vyjadriť nesúhlas s týmto procesným úkonom žalobcu. S prihliadnutím na eventuality záujem žalovaného na prejednaní veci a na meritórnom rozhodnutí, ktoré by zakladalo procesnú prekážku res iudicata, je súd z úradnej povinnosti povinný skúmať, či žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasí. Túto povinnosť má obligatórne vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi sporovými stranami vyplýva z osobitného predpisu (§ 146 ods. 2 CSP). V iných prípadoch nie je súhlas žalovaného na zastavenie konania alebo jeho časti nevyhnutný. Ak je za daných okolností z vážnych dôvodov vyjadrený nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, súd uznesením podľa § 146 ods. 1 CSP späťvzatie žaloby nepripustí. Pokiaľ mimo režimu § 146 ods. 2 CSP žalovaný svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby nevyjadrí, alebo ak jeho nesúhlas smeruje proti späťvzatiu žaloby uskutočnenému pred začatím predbežného prejednanie sporu alebo pojednávania, súd bez ďalšieho konanie uznesením zastaví.

15. Na akýkoľvek nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, hoci aj potenciálne relevantný, nemôže súd prihliadnuť, ak došlo k späťvzatiu žaloby alebo jej časti skôr, než začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávania. Vzhľadom na skutočnosť, že pojednávania nemôže predchádzať predbežnému prejednaniu sporu, je v konkrétnom konaní vždy rozhodujúce začatie predbežného prejednanie sporu a iba ak k nemu nedôjde, začatie pojednávania. Z povahy veci vyplýva, že ide vždy o prvé pojednávania. Na začatie pojednávania sa vyžaduje jeho otvorenie v zmysle § 180 CSP a prednesenie podstatného obsahu žaloby žalobcom, resp. oboznámenie s jej obsahom zo strany súdu, pokiaľ súd pojednáva v neprítomnosti žalobcu a jeho zástupcu. To primerane platí aj o začatí predbežného prejednanie sporu, na ktoré sa v zmysle § 168 ods. 2 CSP vzťahujú pravidlá o pojednávani, ak nie je ustanovené inak. (obdobne Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 544)

16. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 4/ je v predmetnom spore nedôvodné. Pri posudzovaní späťvzatie žaloby a rozhodovaní o zastavení konania súd prvej inštancie v napadnutom uznesení vyhodnotil tvrdené dôvody na pokračovanie konania zo strany žalovaného 1/ a 4/ ako nie závažné, a preto konanie zastavil. V odôvodnení tohto rozhodnutia súd súčasne podotkol, že v tomto konaní nebolo doposiaľ otvorené pojednávania a nezačalo sa ani predbežné prejednanie sporu, a teda na nesúhlas žalovaných 1/ a 4/ so zastavením konania súd neprihliada. Práve táto skutočnosť je v predmetnom spore smerodajnou pri rozhodovaní súdu o späťvzatí žaloby žalobcami. Ustanovenie § 146 ods. 1 CSP stanovuje, že súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo pojednávania.

17. Predmetný spor sa začal podaním žaloby na súde prvej inštancie dňa 09.12.2011, pričom skôr, ako došlo k nariadeniu prvého pojednávania, resp. predbežnému prejednaniu veci, toto konanie bolo do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod č. k. 5C/68/2009 prerušené uznesením súdu prvej inštancie č. k. 4C/263/2011-79 zo dňa 21.08.2012. Po tom, ako sa uvedené konanie sp. zn. 5C/68/2009 právoplatne skončilo, súd žalobcov vyzval na oznámenie, či trvajú na pokračovaní v predmetnom konaní, pričom zároveň stanovil termín pojednávania deň 15.07.2021, kedy ihneď po procesných úkonoch súdu v zmysle § 180 CSP (t. j. zistenie prítomnosti predvolaných osôb) právny zástupca žalobcov zoberal podanú žalobu v celom jej rozsahu späť, t. j. žaloba voči súdu nebola prednesená. Odvolací súd okamih späťvzatie žaloby v predmetnej veci vyhodnotil tak, že procesný úkon späťvzatie žaloby bol uskutočnený skôr, ako začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 CSP alebo ako by sa začalo pojednávania s prednesením žaloby, preto na rozhodnutie vo veci bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 146 ods. 1 druhej vety CSP a na nesúhlas žalovaných 1/ a 4/ so

späťvzatím žaloby súd nesmel prihliadať. Žalovaní totiž výnimočne nemajú procesné oprávnenie vyjadriť nesúhlas so späťvzatím žaloby vtedy, ak k nemu došlo skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie.

18. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že predtým ako došlo k uskutočneniu procesného úkonu späťvzatia žaloby, nedošlo ani k predbežnému prejednaniu veci a ani k začatiu prvého pojednávania bez ohľadu na to, že bol stanovený jeho termín. Prvé pojednávanie v tejto veci sa teda malo uskutočniť dňa 15.07.2021, no hneď po procesných úkonoch súdu v zmysle § 180 CSP právny zástupca žalobcov zobral žalobu v celom rozsahu späť. Keďže nedošlo k predneseniu podstatného obsahu žaloby žalobcom, resp. k oboznámeniu sa s obsahom žaloby zo strany súdu, nedošlo z procesného hľadiska ku kvalifikovanému začatiu prvého pojednávania. Právna teória s okamihom začatia prvého pojednávania spája jeho otvorenie po uskutočnení legitimačných úkonov súdu v zmysle § 180 CSP a prednesenie podstatného obsahu žaloby žalobcom, resp. oboznámenie s jej obsahom súdom, ak by súd pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho zástupcu. Z dôvodu, že ku kvalifikovanému začatiu pojednávania pred späťvzatím žaloby nedošlo, pretože hneď po legitimačných úkonoch súdu podľa § 180 CSP právny zástupca žalobcov zobral žalobu späť, súd nemohol prihliadnuť na nesúhlas žalovaných 1/ a 4/ so späťvzatím žaloby a zastavením konania, aj keby šlo o potenciálne relevantný nesúhlas. K uvedenému právnomu záveru odvolací súd dospel nielen v súlade s právnou teóriou, ale aj s prihliadnutím na judikatúru najvyšších súdnych autorít (judikát R 14/1976), ktorá rovnako považuje za prvé pojednávanie iba také pojednávanie, na ktorom došlo k prejednaniu veci, resp. na ktorom došlo aspoň k prednesom účastníkov (strán sporu) vo veci samej.

19. Keďže žalobcovia vzali žalobu späť skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu, a skôr, než by sa kvalifikovane začalo prvé pojednávanie, na nesúhlas žalovaných 1/ a 4/ so zastavením konania súd prvej inštancie nemohol prihliadnuť (§ 146 ods. 1 druhá veta CSP). Odôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom sa súd prvej inštancie vysporiadal s nedôvodnosťou nesúhlasu žalovaných 1/ a 4/ so zastavením konania, poskytol nad rámec potrebného odôvodnenia zastavenia konania v tomto spore, keď s prihliadnutím na okamih späťvzatia žaloby majúci za následok neprihliadanie na nesúhlas žalovaných 1/ a 4/ so zastavením konania, nebolo potrebné, aby sa súd v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s dôvodmi nesúhlasu so zastavením konania. V súvislosti s odvolacou námietkou žalovaného 4/, že na zastavenie konania bol potrebný súhlas žalovaného v zmysle § 146 ods. 2 CSP, odvolací súd uvádza, že obligatórny súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby upravený v § 146 ods. 2 CSP sa týka prípadov, kde určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z hmotného práva a v ktorých sa z povahy veci môže ktorýkoľvek z účastníkov právneho vzťahu žalobou domáhať tohto usporiadania (tzv. iudicium duplex). Ide najmä o veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, zrušenia práva spoločného nájmu bytu a pod. V prejednávanej veci o neplatnosť dobrovoľnej dražby o takýto prípad nejde. Ostatné odvolacie námietky žalovaného 4/ považoval odvolací súd z hľadiska citovanej právnej úpravy za nedôvodné a nespôsobilé ovplyvniť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o zastavení konania. Odvolací súd nad rámec uvedeného považuje za potrebné dodať, že zastavením predmetného konania nie je žalovanému 4/ odopretá možnosť domáhať sa vrátenia finančných prostriedkov, ktoré v dražbe sporných nehnuteľností uhradil.

20. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď konanie zastavil. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie vo výroku, ktorým bolo konanie zastavené, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. Pri rozhodovaní o odvolaní žalobcov proti výroku o trovách konania odvolací súd mal na zreteli najmä nižšie citované zákonné ustanovenia:

22. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

23. Podľa § 265 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

24. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

26. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Odvolací súd preskúmal v danej veci aj výrok o trovách konania napadnutý odvolaním žalobcov a dospel k záveru, že ohľadom rozhodovania o trovách konania bolo potrebné skúmať aj existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali zmiernenie aplikácie ustanovenia § 256 ods. 1 CSP v predmetnom spore. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sice sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 CSP, resp. § 256 CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

28. Vzhľadom na uvedené bolo opodstatnené posudzovať aj to, či nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania žalovaným, pretože záver súdu prvej inštancie o procesnom zavinení zastavenia konania na strane žalobcov bol evidentne správny. Opomenutie zisťovania existencie a následného vyhodnotenia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov môže mať vo väčšine prípadov za následok vadu rozhodnutia, ktorá v odvolacom konaní môže viesť odvolací súd k posúdeniu odvolania strany sporu ako opodstatneného.

29. V tomto prípade odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania bez posúdenia prípadnej existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania žalovaným sa javí ako predčasné. Súd prvej inštancie sa teda mal zaoberať posúdením okolností predmetného sporu, dôvodmi podania žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby ako i vzťahom prepojenosti konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a konania sp. zn. 5C/68/2009, v dôsledku vedenia ktorého bolo predmetné konanie i prerušené. Rovnako sa javilo potrebné detailne preskúmať postoje strán sporu v tomto konaní a dôvod späťvzatia žaloby, ktorý je v tomto prípade špecifický a súvisí s právoplatným skončením konania sp. zn. 5C/68/2009. Uvedené okolnosti sporu bolo nevyhnutné posudzovať z toho dôvodu, že súd môže na ich základe dospieť k záveru o úplnom alebo čiastočnom nepriznaní trov konania strane, ktorá nezavinila zastavenie konania, a to s ohľadom na intenzitu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva, či mal súd za to, že nie sú dané dôvody osobitného zreteľa, a teda ich skúmal, alebo súd ich existenciu neskúmal. Odvolací súd považoval za opodstatnené odvolanie žalobcov, ktorí namietali nepreskúmateľnosť odôvodnenia v prijatom závere, že zavinili zastavenie konania, v dôsledku čoho majú voči nim žalovaní nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na to dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania nie je úplne preskúmateľné, a preto nie sú dané podmienky ani na potvrdenie napadnutého výroku uznesenia a ani na jeho zmenu. Preto odvolací súd uznesenie vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) skúmať danosť dôvodov hodných osobitného zreteľa pre prípadné nepriznanie náhrady

trov konania žalovaným. Svoje nové rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavke presvedčivosti a preskúmateľnosti (§ 220 ods. 2 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žalobu) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).